

Kindermishandeling: kijk niet weg, maar maak het bespreekbaar

De gebeurtenissen in Stadskanaal maken opnieuw duidelijk hoe dichtbij kindermishandeling is. Stichting Praat wil het zwijgen over dit onderwerp doorbreken en een stem geven aan verhalen die gehoord moeten worden. De stichting werkt nauw samen met Susan Ketner van de Hanze. Zij is lector Veilig en Gezond Opgroeien en doet onder andere onderzoek naar de herziening van de richtlijn voor jeugdprofessionals om kindermishandeling eerder te herkennen en aan te pakken.

“Praat erover.” Dat is de eenvoudige, maar krachtige boodschap van Stichting Praat (www.stichtingpraat.nl). Al dertien jaar organiseert de stichting door heel Nederland zogenoemde Vuilewasmanifestaties: opvallende acties op straat, in winkelcentra en op pleinen. Op woensdag 20 mei gebeurde dat in Groningen, op de Hanze. ‘We bouwen een setting met droogmolens, vuile was, muziek en wasvrouwen’, vertelt Ted Kloosterboer, directeur van de stichting. ‘Voorbijgangers nodigen we uit om in gesprek te gaan over hun jeugd, ervaringen en gevoelens rondom kindermishandeling. Veel mensen doen dat ook. We vragen hen een stukje van hun verhaal op een stuk wasgoed te schrijven en dit zichtbaar op te hangen.’

Zonder het te weten

Volgens Ted is openheid noodzakelijk. ‘Om kindermishandeling beter te bestrijden, moeten we leren er op een meer ontspannen manier over te praten. Dat klinkt misschien vreemd bij zo’n zwaar onderwerp, maar zolang mensen verstijven of wegstijven, verandert er niets.’ De Vuilewasmanifestatie staat symbool voor alles wat normaal gesproken verborgen blijft achter voordeuren. Juist dat zwijgen is volgens directeur Ted Kloosterboer een groot probleem. Jaarlijks worden in Nederland naar schatting ongeveer 119.000 kinderen mishandeld. Ongeveer vijftig kinderen overlijden ieder jaar aan de gevolgen daarvan. ‘Kindermishandeling komt veel vaker voor dan mensen denken’, zegt Ted. ‘En toch doen we als samenleving vaak alsof het niet bestaat.’ En daar wringt het vaak, merkt lector Susan Ketner. ‘We maken plegers en ook slachtoffers tot *de ander*. Alsof het niet in onze eigen omgeving voorkomt. Maar als minimaal één op de vijfentwintig kinderen mishandeld wordt, en waarschijnlijk zijn het er meer, dan betekent dat dat bijna iedereen iemand kent die hiermee te maken heeft. Misschien zonder het te weten.’

Signalen willen zien

Volgens Susan ligt de verantwoordelijkheid niet alleen bij hulpverleners. ‘Professionals hebben een belangrijke taak, maar eigenlijk geldt dat voor ons allemaal: leerkrachten, sociaal werkers, burens, familieleden en vrienden. Als samenleving moeten we niet de andere kant opkijken. We moeten erkennen dat kindermishandeling bestaat, pas dan kunnen we leren om het zien.’ Stichting Praat is blij met de betrokkenheid van de Hanze en de samenwerking met Susan Ketner. ‘Eén van de speerpunten van het lectoraat is het bespreekbaar maken van kindermishandeling’, zegt Ted. ‘Dat sluit perfect aan bij de doelstelling van onze stichting. Extra mooi is dat Susan voorzitter van het bestuur van onze stichting wilde worden. Daarnaast betekent de samenwerking met de Hanze dat we makkelijker toegang hebben tot de kennis die de Hanze op dit gebied heeft als aanvulling op onze eigen kennis. Plus dat het een extra erkenning is voor ons werk wanneer een gewaardeerd instituut als de Hanze met ons wil samenwerken.’

Ted is niet alleen directeur maar ook ervaringsdeskundige. Ze groeide op met mishandeling thuis. ‘Dat duurde mijn hele jeugd. Niemand merkte het op. Ik heb geen professionele hulp

gekregen en ik durfde er als kind ook niet om te vragen. Ik weet dus hoe ongelooflijk alleen je je voelt. Hoe ontwrichtend dat is en hoeveel invloed het heeft op de rest van je leven.'

Luisterend oor bieden

Die traumatische ervaring vormde de motivatie voor het oprichten van de stichting. 'Ik hoop dat we ervoor kunnen zorgen dat kinderen en ouders eerder in beeld komen, zodat sneller hulp kan worden ingezet. Als niemand iets doet, voelt het alsof je ook nog eens door de samenleving wordt mishandeld.' Susan en Ted benadrukken dat helpen niet altijd betekent dat je direct een oplossing moet hebben. 'Je kunt iemand ook steunen zonder alles op te lossen', zegt Ted. 'Een luisterend oor bieden, vertrouwen geven, praktische hulp aanbieden.' Susan: 'Er gewoon zijn en iemand écht zien. Dat maakt verschil. Kijk niet weg, maar maak het bespreekbaar.'

Wie naar aanleiding van dit onderwerp met iemand wil praten, kan terecht bij de Kindertelefoon <https://www.kindertelefoon.nl/>, de Oudertelefoon <https://www.oudertelefoon.nl/> of de Luisterlijn <https://www.deluisterlijn.nl/>

Tekst: Henk Dilling

Foto: